

Lesbrief 48 De Goddelijke natuur

door Kim Nataraja

De vroege Christelijke Vaders legden er de nadruk op dat we God niet kunnen kennen via onze ratio. Geen enkel beeld, concept of naam kan God ooit recht doen. In feite zagen ze het als godslastering om God te benoemen, omdat dat oneindigheid zou begrenzen of het onnoembare zou benoemen. We kunnen, echter, de Goddelijke Aanwezigheid *ervaren* omdat we iets gemeenschappelijks hebben, zoals we in de vorige brief konden lezen. We kunnen God intuïtief kennen door onze '*nous*', het nobelste deel van onze ziel, wat ook ons gebedsorgaan is. We zien hier duidelijk hoe John Mains theologie in lijn ligt met deze vroege Christelijke gedachte en we kunnen zelfs beter begrijpen waarom hij zoveel nadruk legt op het belang van het loslaten van gedachten en beelden ten einde de stilte van God te betreden. Het is interessant hoe Clemens van Alexandrië omging met de onmogelijkheid God te kennen via beelden en gedachten. Bisschop Kallistos Ware zegt hierover in zijn hoofdstuk in '*Journey to the Heart*':

"In Clemens mystieke theologie is het goddelijke mysterie het overheersende idee, zijn leidende gezichtspunt. Hij is de eerste grote Christelijke denker die de apofatische (negatieve) theologie gebruikt, waarin God omschreven wordt door te zeggen wat hij niet is. In de katafatische benadering wordt bevestigend, in metaforen, over God gesproken.

Om de betekenis van katafatisch en apofatisch te verduidelijken zijn hier wat voorbeelden uit het werk van Meister Eckhart, die bekend staat om het gebruik van beide begrippen:

Katafatisch: 'God is goed', 'God is groot', 'God is liefde', 'God is almachtig'

Apofatisch: 'Je moet Hem liefhebben zoals Hij is: een niet-god, een niet-geest, een niet-persoon, een niet-beeld'

Deze laatste methode wordt inderdaad gebruikt door de apofatische mystieke theologen. Ze zeggen niet wat God is, omdat Hij het mysterie is dat voorbij ons begrip ligt. Ze zeggen alleen wat Hij niet is."

Als je consequent meegaat in deze benadering en alle ideeën loslaat die we over God hebben: "dan krijg je besef van het zuivere zijn en dichter bij God kom je niet ... God bevindt zich niet in de ruimte, maar Hij bevindt zich boven ruimte en tijd, naam en gedachte. God is zonder grenzen, zonder vorm, zonder naam." (Clemens van Alexandrië)